

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Cæsari
Aug. in Comicijs Avgvstæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Viteberga, 1542

VD16 C 4714

De Votis Monachorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35748

PRAE CIP VI

Hunt, sicut Paulus inquit, eligendum esse unius uxoris virorum. Sentimus et gubernatores posse ac debere legem Pontificiam abolere. Errant enim qui putant aut iure diuino prohiberi coniugium sacerdotibus, aut posse legem talem a Regibus aut Episcopis ferri, prohibentem coniugium. Ac si nolint Ecclesiae mederi gubernatores, tamen recte faciunt pri qui sequuntur regulam Apostolicam, quae ait, Deo magis parendum esse quam hominibus.

Deniq; cū legis Pontificiae defensio multa peccata coniuncta habeat, confirmationem uagarum libidinum, supersticiones et necesse piorum sacerdotum, manifestum est nostras Ecclesias recte facere, q; legem illam Pontificiam abolent ac damnant. Rogamus etiam Inclytum Imperatorem, ne se defensione impuri coelibatus, et cede Sacerdotum polluat. Scriptum est enim, Beatus qui miseretur egeni et pauperis, In die mala liberabit eum Dominus.

DE VOTIS MONACHORUM chorum.

Quid de uotis Monachorum apud nos docenda tur, melius intelliget si quis meminerit quan g ij lis status

ARTICVLI FIDEI

lis status fuerit Monasteriorū, quam multa contra
Canones in ipsis Monasterijs quotidie fiebant. Au-
gustini tempore erant libera collegia, postea cor-
rupta disciplina, ubiq; addita sunt uota, ut tan-
quam ex cogitato carcere, disciplina restituere-
tur. Additæ sunt paulatim supra uota aliæ multæ
obseruationes. Et hæc uincula multis ante iustum
ætatem contra Canones iniecta sunt. Multi inci-
derunt errore in hoc uitæ genus, quibus etiam si
non deerant anni, tamen iudicium de suis uiribus
defuit. Qui sic irretiti erant, cogeabantur manere,
etiam si quidam beneficio Canonum liberari pos-
sent. Et hoc accidit magis etiam in Monasterijs
uirginum quam Monachorum, cum sexui imbe-
cilliori magis parcendum esset. Hic rigor dispu-
cuit multis bonis uiris ante hæc tempora, qui illi
debant puellas & adolescentes in Monasteria de-
trudi propter uictum, uidebant quam infœliciter
succederet hoc consilium, quæ scandala parceret,
quos laqueos conscientijs iniiceret. Dolebant au-
toritatem Canonum in re periculosissima omnino
negligi & contemni.

Ad hæc mala, accedebat talis persuasio de uo-
ta, quam constat etiam olim dispuuisse ipsis Mo-
nachis, si qui paulo cordatores fuerint, docebant
uota

P R A E C I P V I .

uota pária esse baptismo, docebant se hoc uitæ ge-
nere mereri remissionem peccatorum, & iustifica-
tionem coram Deo. Imo addebat, uitam Mona-
sticam non tantum iusticiam mereri coram Deo,
sed amplius etiam, quia seruaret non modo pre-
cepta, sed etiam consilia Euangelica.

Ita persuadebant Monasticam professionem
longe meliorem esse Baptismo, uitam Monasticam
plus mereri quam uitam Magistratum, uitam
pastorum & similiū, qui in mandatis Dei sine
facticijs religionibus sue uocationi seruiunt. Ni-
hil horum negari potest, extant enim in libris eo-
rum.

Quid fiebat postea in Monasterijs? Olim e-
rant scholæ sacrarum literarum & aliarum disci-
plinarum, quæ sunt utiles Ecclesiæ, & sumebantur
inde pastores, & Episcopi. Nunc alia res est, nihil
opus est recitare nota. Olim ad discendum conue-
niebant, nunc singunt institutum esse uitæ genus
ad promerendam remissionem peccatorum & iusti-
ficationem, immo prædicant esse statum perfectio-
nis, & longe præferunt omnibus alijs uitæ generi-
bus a Deo ordinatis.

Hæc ideo recitauimus nihil odiose exagge-
g iij rantes,

ARTICVLI FIDEI

rantes, ut melius intelligi posset de hac re, doctrina nostrorum. Primum de his qui matrimonia contrahunt, sic docent apud nos, quod liceat omnibus qui non sunt idonei ad cœlibatum, contrahere matrimonium, quia uota non possunt ordinationem ac mandatum Dei tollere. Est autem hoc mandatum Dei, Propter fornicationem habeat unusquisque uxorem suam. Neque mandatum solum, sed etiam creatio & ordinatio Dei, cogit hos ad coniugium, qui sine singulari Dei opere non sunt excepti, iuxta illud, Non est honor homini esse solum. Igitur non peccant isti qui obtemperant huic mandato & ordinationi Dei.

Quid potest contra hæc opponi? Exaggeret aliquis obligationem uoti quantum uolet, tamen non poterit efficere, ut uotum tollat mandatum Dei. Canones docent in omni uoto, ius superioris excipi, quare multo minus hæc uota contra maledicta Dei ualent. Quid si obligatio uotorum, nullas haberet causas cur mutari posset, nec Romani Pontifices dispensassent, Neque enim licet homini obligationem quæ simplieriter est iuris diuini rescindere. Sed prudenter iudicauerunt Romani Pontifices æquitatem in hac obligatione adhibendam

PR AE CIP VI.

bendam esse. Ideo sepe de uotis dispensasse leguntur. Nota est historia de Rege Arragonum reuocato ex Monasterio, & extant exempla nostri temporis.

Deinde, cur obligationem exaggerant aduersarij seu effectum uoti, cum interim de ipsa uotinatura fileant, quod debet esse in re possibili, quod debet esse uoluntarium, sponte & consulto conceptum. At quomodo sit in potestate hominis perpetua castitas non est ignotum. Et quotusquisque sponte & consulto uouit? Puellæ & adolescentes priusquam iudicare possunt, persuadentur ad uouendum, interdum etiam coguntur. Quare non est æquum tam rigide de obligatione disputare, cum omnes fateantur contra uoti naturam esse, quod non sponte, quod inconsulto admittitur.

Plerique Canones rescindunt uota ante annum. 15. contracta, quia ante illam ætatem non uidetur tantum esse iudicij, ut de perpetua uita constitui possit. Alius Canon plus concedens hominum imbecillitati, addit annos aliquot, uerat enim ante annum. 18. uotum fieri. Sed utrum sequemur, maxima pars habet excusationem, cur Mo

ARTICVLI FIDEI

nasteria deserant, quia plurimi ante hanc etatem
nouerunt. Postremo etiam si uoti uiolatio repre-
hendi posset, tamen non sequitur, quod con-
iugia talium personarum, dissoluenda sint.
Nam Augustinus negat debere dissolui 27. quæst.
I. Cap. Nuptiarum, cuius non est leuis autoritas,
etiam si alij postea aliter senserunt.

Quanquam autem mandatum Dei de coniu-
gio liberet plerosq; a uotis, tamen affe-
runt nostri & aliam rationem de uotis, q; sint irri-
ta, q; omnis cultus Dei, ab hominibus sine mandato
Dei institutus & electus ad promerendam remis-
sionem peccatorum & iustificationem, impius est,
sicut Christus ait, Frustra colunt me mandatis ho-
minum. Et Paulus ubiq; docet, iusticiam non esse
querendam ex nostris obseruationibus & cultibus,
qui sint excogitati ab hominibus, sed contingere
eam per fidem, credentibus se habere Deum pla-
catum & propicium propter Christum, non prop-
ter ulla nostra merita.

Constat autem Monachos docuisse, quod facti-
cie religiones mereantur remissionem peccatorum
& iustificationem, & q; pro peccatis satisfaciant.
Quid hoc est aliud quam de gloria Christi detra-
here

P R A E C I P V I .

here & obscurare ac negare iusticiam fidei? Se-
quitur igitur ista uota usitata, impios cultus fuisse,
quare sunt irrita. Nam uotum impium, & factum
contra mandata Dei non ualeat, neq; enim debet uo-
tum uinculum esse iniquitatis, ut Canon dicit.

Paulus dicit. Euacuati estis a Christo qui in
lege iustificamini, a gratia excidistis, Id est, qui sen-
tiunt q; mereantur proprijs operibus remissionem
peccatorum, & q; propter propriam legis imple-
tionem placeant Deo, nec sentiunt q; propter Chri-
stum gratis accipient fide donatam remissionem
peccatorum per misericordiam Dei, & q; propter
Christum placeant Deo, hi amittunt Christum,
quia fiduciam debitam Christo & promissi Dei,
transferunt ad opera. Item opponunt iræ Dei,
non propiciatorem Christum, sed propria opera,
quare honorem debitum Christo transferunt ad
opera nostra. Constat autem Monachos hoc doce-
re, q; suis obseruationibus mereantur remissionem
peccatorum, q; habeant Deum propicium propter
has obseruationes. Quare docent confidere suis o-
peribus, non propiciatione Christi. Hæc fiducia est
impia, & cum Euangelio pugnat, & in iudicio
Dei deprehendetur esse manis. Non enim possunt

g v   opera

ARTICVLI FIDEI

opera nostra opponi iræ ac iudicio Dei. Tantum ita placatur ira Dei, quando gratuitam misericordiam, propter Christum promissam fide apprehendimus. Amittunt igitur Christum, qui fiduciam non in Christum, sed in opera propria collificant.

Præterea Monachi docuerunt suum uitæ genus statum esse perfectionis, quia obseruarent non solum præcepta, sed etiam consilia. Hic error maxime pugnat cum Euangeliō, quod finixerunt se præceptis ita satisfacere, ut amplius etiam facerent. Et hinc natus est horribilis error, quod finixerunt se habere merita supererogationis. Hec applicauerunt pro alijs, ut satisfactiones essent pro alienis peccatis. Hæc si quis odiose uelit exagitare, quam multa commemorare posset, quorum iam ipsos Monachos pudet.

Non est leue scandalum in Ecclesia populo proponere, certum cultum ab hominibus excogitatum sine mandato Dei, & docere, quod talis cultus iustificet homines. Quia iusticia fidei in Christum, quam maxime oportet tradi in Ecclesia, obscuratur, cum illæ mirificæ religiones Angelorum, simulatio paupertatis & humilitatis, & cœlibatus offenduntur oculis hominum.

Præterea

PRAECIP VI.

Præterea obscurantur præcepta Dei, & uerius cultus Dei, cum audiunt homines, solos Monachos esse in statu perfectionis, quia perfectio Christiana est serio timere Deum, & rursus concipere magnam fidem, & confidere propter Christum, quod habeamus Deum placatum, petere a Deo, & certo expectare auxilium in omnibus rebus gerendis, iuxta uocationem. Interim soris diligenter facere bona opera, & seruire uocationi. In his rebus est uera perfectio, & uerus cultus Dei, non est in cœlibatu aut mendicitate, aut ueste sordida, Ac populus concipit multas pernicioſas opiniones ex illis falsis præconijs uitæ Monastice. Audit sine modo laudari cœlibatum, ideo cum offensione conscientiæ uersatur in coniugio, Audit solos mendicos esse perfectos, ideo cum offensione conscientiæ retinet possessiones, negotiatur. Audit consilium Euangelicum esse de nō uindicando, ideo alij in priuata uita non uerentur ulcisci, audiunt enim consilium esse non præceptum, Alij omnes magistratus & ciuilia officia iudicant indigna esse Christianis.

Leguntur exempla hominum qui deserto coniugio, deserta reipub. administratione, abdicerunt se in Monasteria. Id uocabant fugere ex mundo,

ARTICVLI FIDEI

mundo, & querere uitæ genus quod Deo magis placeret, nec uidebant Deo seruendum esse in illis mandatis, quæ ipse tradidit, non in mandatis, que sunt excogitata ab hominibus. Bonum & perfectum uitæ genus est, quod habet mandatum Dei. De his rebus necesse est admonere homines. Et ante hec tempora reprehendit Gerson errorem Monachorum de perfectione, & testatur suis temporibus nouam uocem fuisse, quod uita Monastica sit status perfectionis.

Tam multæ impiaæ opinions hærent in uotis, q̄ mereantur remissionem peccatorum & iustificationem, quod sint perfectio Christiana, quod seruent consilia & præcepta, quod habent operi supererogationis. Hæc omnia cum sint falsæ mania, faciunt uota irrita.

DE POTESTATE ECCLESIASTICA.

MAgne disputationes fuerunt de potestate Episcoporum, in quibus nonnulli incommodè commiscuerunt potestatem Ecclesiasticam, & potestatem gladij. Et ex hac confusione, maxima bella, maximi motus extiterunt, dum Pontifices freli potestate